

Utförande och redovisning av uppdraget till Sametinget

Bakgrund

Det övergripande målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Innebörden är att kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva samhällsmedborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet samt att kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om utbildning och arbete.

Det övergripande målet för minoritetspolitiken är att ge skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande, såväl för kvinnor som för män. Ett centralt inslag i minoritetspolitiken är således att stärka de nationella minoriteternas möjligheter till inflytande, såväl för kvinnor som för män, i frågor som berör dem inom viktiga samhällsområden.

Sametinget inrättades år 1993 i syfte att förbättra de svenska samernas möjligheter att bevara och utveckla sin kultur. Sametingets valda organ kallas plenum och har 31 ledamöter som representerar olika partier. Ledamöterna utses genom allmänna val av röstberättigade samer. Enligt Sametingets jämställdhetsprogram, som antogs av Sametingets plenum i september 2004, är ett av målen att plenum ska ha en jämn könsfördelning år 2013. Enligt jämställdhetsprogrammet bör Sametinget även främja jämställdhetsarbetet inom sameföreningar och samebyar.

I februari 2008 gav regeringen Sametinget i uppdrag att genomföra en särskild satsning under 2008 och 2009 för att stärka samiska kvinnors delaktighet i samhällslivet och deras ställning i det politiska beslutsfattandet samt främja samiska kvinnors deltagande i politiska processer (dnr IJ2008/490/DISK). Inom ramen för detta uppdrag har Sametinget bl. a. genomfört seminarier om jämställdhet och fördelat medel till de politiska partierna för jämställdhetsarbete. Sametinget slutredovisade uppdraget i september 2009. Sametinget konstaterar bl. a. att partierna fått en annan syn på hur man ska arbeta med jämställdhet och att regeringens jämställdhetsuppdrag bidragit till positiva resultat. Många av de konkreta åtgärder som står i Sametingets jämställdhetsprogram har vidtagits, medan andra åtgärder inte har kunnat genomföras på grund av resursbrist.

I proposition 2008/09:158 s. 41 konstaterar regeringen att de särskilda insatserna på jämställdhetsområdet för att stärka och nationella minoritetskvinnors ställning och egenmakt bör fortsätta under 2010. Regeringen noterar att målet om jämn könsfördelning i Sametinget redan har uppnåtts genom valet i maj 2009. Regeringen bedömer att det finns anledning att fortsätta det påbörjade arbetet för att öka jämställdheten bland samer.

Behovet av åtgärder

Regeringen bedömer det som angeläget att stärka samiska kvinnors delaktighet i samhället, både i det samiska samhället och i majoritetssamhället. Det är därför viktigt att Sametingets aktiva jämställdhetsarbete fortsätter. Särskilda medel bör därför anvisas för att stödja det jämställdhetsarbete som Sametinget har påbörjat och för att uppnå de återstående jämställdhetsmål som Sametinget har formulerat.

Utförande av uppdraget

Sametinget ges i uppdrag att genomföra en särskild satsning för att stärka samiska kvinnors delaktighet i samhällslivet och deras ställning i det politiska beslutsfattandet samt främja samiska kvinnors deltagande i den politiska processen.

Inom ramen för den fortsatta satsningen ska Sametinget verka för en ökad jämställdhet bland samer genom att

- bistå partierna med ytterligare utbildningsinsatser, metodstöd och dylikt för att främja internt jämställdhetsarbete och för att underlätta både mäns och kvinnors deltagande i politiskt arbete,
- anordna seminarier och liknande insatser i jämställdhetsfrågor för att höja kunskapsnivån och öka medvetenheten bland Sametingets personal, sameföreningar och samebyar,
- lämna förslag på en långsiktig lösning för det fortsatta jämställdhetsarbetet inom ramen för Sametingets ordinarie arbete, samt
- påbörja ett erfarenhets- och kunskapsutbyte med samiska företrädare i Finland, Norge och Ryssland rörande jämställdhet, mäns våld mot kvinnor, sexuella trakasserier och missbruk. Slutsatser från detta utbyte ska redovisas inom ramen för det svenska ordförandeskapet i Barentsrådet.

Sametinget ska hålla Regeringskansliet (Integrations- och jämställdhetsdepartementet) löpande informerat om hur arbetet fortskrider.

Redovisning

Uppdraget ska redovisas skriftligen till Regeringskansliet (Integrations- och jämställdhetsdepartementet) senast den 1 mars 2011.